

3. 3. 2011

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Václav Moravec: „Mediální právo trpí obrovskou nesourodostí“

Pražská právnická fakulta hostila konferenci „Mediální právo a regulace médií ve světle regulace internetu“. Nejenom studenti se tak mohli zapojit do diskuze o právnickém odvětví, které je u nás zatím „v plenkách“. Mediální právo (jako nováček v předmětech vyučovaných fakultou) dostalo díky organizátorům ze studentského spolku Všehrd prostor k bližšímu zkoumání. Hlavní slovo měl JUDr. Aleš Rozehnal, Ph.D, advokát a odborník v oboru mediálního práva. Za řečnickým pultem ho vystřídali Kateřina Kalistová, předsedkyně Rady pro rozhlasové a televizní vysílání; Ing. Miloš Čermák, mediální publicista; PhDr.; Mgr. Petr Štěpánek, člen Rady Českého telekomunikačního úřadu; a v neposlední řadě také PhDr. Václav Moravec, moderátor České televize.

Aleš Rozehnal: „Princip otevřené spravedlnosti u nás nefunguje.“

Pojem médií v našem právním řádu není definován. A samotné mediální právo také jasné hranice nemá. Jednak nepatří do tradičních oborů, vlastně ani nebylo dlouho považováno za specifické právní odvětví. Jasné je, že se jedná o multidisciplinární obor. Provází ho celá řada předpisů, jenže chybí kodex... K regulaci oboru mediálního práva jako vlastního je potřeba ještě mnoho diskuzí i soudních rozhodnutí.

Co jsou hlavní otázky mediálního práva? Zcela zásadní je podle Aleše Rozehnala svoboda slova. Ta je (u médií) v České republice nejširší z celé Evropy. Soudy u nás ukládají velmi nízké sankce za zásah do práva na ochranu osobnosti fyzických osob. Média za urážlivý článek dostanou pokutu v řádech desetitisíců. /Naopak ve Velké Británii jsou sankce uvalované na média likvidační - měla by tak se najít pomyslná hranice?/

Nevyřešenými otázkami zůstávají právní odpovědnost médií, ochrana osob a právo na ochranu osobnosti. A na druhém břehu samozřejmě stojí zájmy vydavatelů. Novela Trestního zákoníku o zveřejňování odposlechů a také „náhubkový zákon“ jsou sice restriktivní, ale jedná se o politicky cílené vychýlení.

Zásadní je i **princip otevřené spravedlnosti** - tzn. vykonávání spravedlnosti v kombinaci s pohledem na její vykonávání. Vhodný se jeví příklad soudce Cepla ml. a jeho online soudní jednání. V ideálním případě soudci rozhodují podle práva a spravedlivě, ale srozumitelně pro veřejnost. Podle Rozehnala je právě v principu otevřené spravedlnosti v naší zemi celá řada nedostatků.

Další stěžejní a nedopracovaná témata teorie mediálního práva jsou dle Aleše Rozehnala státní zásahy do médií a aplikace základních lidských práv a svobod do médií. Zvýraznit by se měly i otázky cenzury a zveřejňování utajovaných informací, regulace vysílání a obsah sdělení.

Václav Moravec: „Média jsou svébytná společenská instituce“

Mediální právo hraje podle moderátora a pedagoga fakulty sociálních věd UK zásadní roli. Tím, že se

mediální právo ustanovovalo jako svébytný obor a tím, že právníky bylo považováno za multidisciplinární obor, trpí (na rozdíl od ostatních oborů) **obrovskou nesourodostí**. Ta je dána improvizací v uplynulých 20ti letech a také partikulárními zájmy v mediálním právu.

Mediální právo, dle Václava Moravce, postrádá v současnosti odpovědi na **3 zásadní otázky**:

- Jsou média společenskou institucí nebo svébytným průmyslovým odvětvím?
- Jak je definován veřejný zájem v oblasti médií a jak ho zajistit?
- Kde by měla být hranice mezi regulací externí (právní rámce fungování médií v liberálně demokratické společnosti) a regulací interní (samoregulace interní)?

Velký vliv na utváření norem mediálního práva mají dle Moravce sami novináři. Tím, že ke stanovování si interní regulace přistupují účelově. Například tiskový zákon z roku 2000 stanovil přísnější regulace tištěných médií. Do té doby byla samoregulace médií svévolná. A tak po vyhlášení zákona začala média přijímat etické kodexy. Podle Moravce jsme dnes na **samoregulaci opět zapomněli**. Oponentně stojí úvaha nad tím, jak je možné, že selhávají státní orgány. Že například policie poskytne fotografie týraných dětí novinářům...

Závěrem

Je nezpochybnitelné, že některé ze zákonů týkající se mediálního práva byly přijaty jako **výsledek partikulárních zájmů politiků**. Problém a slepotu v těchto normách (například tzv. Mediální zákon) vidí Kateřina Kalistová z Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Na dořešení a výkladu norem se proto musí podílet soudy, zejména Nejvyšší správní soud.

Dle některých názorů možná právě mediální právo přispívá k onomu zmiňovanému prosazování partikulárních zájmů. Dle jiných by právníci měli stát jako oponenti těm, kteří partikulární zájmy prosazují. Ve výsledku je ale jediná možnost, jak si v oboru mediálního práva uchovat čest. A tou je právnícká etika...samozřejmě v kombinaci s tou novinářskou!

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVEN 2026](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)